

Abipolitseiniku õiguslikust vastutusest

SILVA KIRSIMÄGI
Sisekaitseakadeemia
korrakaitse õppetooli lektor

Kehtiv õigus ei määratle abipolitseiniku staatusest vabastamist kooskõlas õigusselguse põhimõttega.

Meist igapäheist sõltub Eesti püsimine, oma riigi eest vastutame kõik koos ja igapähe eraldi, on öelnud president Lennart Meri. Iseseisev ja turvaline riik on väärtus, mida aitavad hoida lisaks julgeoleku tagamisega tegelevatele asutustele ka neid abistavad riigi turvalisusega tegelevad vabatahtlikud. Olulise panuse riigi avaliku korra kaitsesse annavad abipolitseinikud, kes täidavad vabatahtlikkuse alusel politseilisi ülesandeid. Abipolitseinik on politsei tegevuses osalemise ajal riigivõimu esindaja, kelle seaduslikud korraldused on täitmiseks kohustuslikud (abipolitseiniku seadus § 2 lg 3).

Politseiliste ülesannete täitmisel tegelevad abipolitseinikud politsei abilistena, mitte iseseisva korrakaitseorganina.¹ Olles

¹ Korrakaitseorganiteks on korrakaitseseaduse eelnõu kohaselt ainult riigi, kohaliku omavalitsuse või muu avalik-õigusliku juriidilise isiku organid. Sellest tuleneb, et eraõiguslik isik või tema struktuuriüksus ei saa olla korrakaitseorganiks isegi juhul, kui talle on seadusega pandud avaliku korra kaitsmise funktsioon (nt abipolitseinik abipolitseiniku seaduse tähenduses). (Korrakaitseaduse eelnõu seletuskiri 2010, 25)

haldusabilised, ei muutu nad iseseisvaks haldusülesannete täitmisel, vaid täidavad halduse tellimusel ja korraldusel abistava iseloomuga toiminguid (Maurer 2004, 404). Nii sätestab abipolitseiniku seaduse § 2 lg 3¹, et politsei tegevuses osalemise ajal, sealhulgas siis, kui abipolitseinik rakendab meetmeid või kohaldab vahetut sundi, tegutseb ta Politsei- ja Piirivalveameti nimel. Haldusmenetluse seaduse § 8 lg 1 tähenduses on abipolitseiniku puhul õiguslikult tegemist haldusorganiga, kes kohustub haldusülesannete täitmisel järgima haldusmenetluse seaduse põhimõtteid, nagu näiteks isikute põhiõiguste ja vabaduste austamine, tegutsemine eesmärgipäraselt ja efektiivselt, vältides üleliigseid kulutusi ja ebameeldivusi isikutele.

Käesoleval hetkel on Eestis üle 1100 abipolitseiniku ja nende arv suureneb pidevalt. Abipolitseinikud on politsei abilistena tegutsenud alates 1994. aastast, mil kinnitati esimene abipolitseinike kaasamise juhend, anti välja esimesed abipolitseiniku tunnistused ning kehtestati käelint ja rinnamärk (Abipolitseinik 2020). Enamik ülesannetest, milles politsei abipolitseinikke kaasab, on osalemine patrullitegevuses, ennetuses, piirkondlikus politseitöös ja piirivalvelistes tegevustes (Abipolitseinik 2020).

ABIPOLITSEINIKU PÄDEVUS

Abipolitseinikele lubatud meetmete hulk on hetkel kehtivas abipolitseiniku seaduses võrreldes 20. aprilli 1994. aastal jõustunud

Abipolitseinikud tegevuses.

Foto: Politsei- ja Piirivalveamet

seadusega laienenud. Abipolitseiniku pädevuses on aidata politseil ennetada, välja selgitada ja tõrjuda avalikku korda ähvardavat ohtu ning avaliku korra rikkumisi (abipolitseiniku seadus § 3 lg 1). Politseiliste ülesannete täitmisel võib abipolitseinik kasutada abipolitseiniku seaduses lubatud korrakaitselisi üld- ja erimeetmeid ning rakendada politseiametniku korraldusel vahetut sundi, kui see on vältimatult vajalik. Samuti lubab seadus eriolukorra või erakorralise seisukorra ajal rakendada abipolitseinikule täiendavaid erimeetmeid (abipolitseiniku seadus §161 lg 11). Näiteks võib eriolukorra või erakorralise seisukorra ajal abipolitseinik sundpeatada sõidukit või kohaldada viibimiskeeldu. Korrakaitseliste meetmete rakendamisel on abipolitseinikul kohustus järgida korrakaitseseaduse põhimõtteid nagu proportsionaalsus, otstarbekus, õiguste kaitse ja inimväärikuse tagamine (korrakaitseseadus §-d 7 kuni 9).

Abipolitseiniku õigus rakendada korrakaitselisi meetmeid sõltub tema

väljaõppest. Esimese astme õppe läbinud abipolitseinik võib täita politseilisi ülesandeid üksnes koos politseiametnikuga. Teise astme õppe läbinud abipolitseinik võib politsei ülesandel teostada iseseisvalt järelevalvet liikluses ja avalikus kohas käitumise nõuete järgimise üle ning täita iseseisvalt ülesannet avalikku korda ähvardava vahetu kõrgendatud ohu tõrjumiseks (abipolitseiniku seadus § 3 lg 2). Nii politseiametnikuga koos kui ka politsei ülesandel iseseisvalt tegutsev abipolitseinik võib korrakaitseliste meetmetena teha

***Abipolitseinik aitab
politseil ennetada,
välja selgitada ja
tõrjuda avalikku korda
ähvardavat ohtu ja
korrarikkumisi.***

ettekirjutusi koos sunniraha hoiatusega, küsitleda ning nõuda dokumente, tuvas-tada isikusamasust, kontrollida indikaator-vahendiga alkoholihoovet, peatada sõiduki, pidada kinni isiku, teha turvakontrolli, isiku ja vallasasja läbivaatust ning võtta hoiule vallasasja (abipolitseiniku seadus § 16 lg 1 ja 2).

VÕIMALIK KAHJU

Arvestades, et abipolitseinikule on lubatud sekkuda isikute põhiõigustesse, kerkib küsimus, kas kehtiv õigus tagab ühese ja õigusselge regulatsiooni juhtudeks, kui abipolitseinik põhjustab politseiliste ülesannete täitmisel oma tegevusega isikule kahju.

Põhiseadus tagab igaühele ükskõik kelle poolt õigusvastaselt tekitatud moraalse ja materiaalse kahju hüvitamise õiguse (PS § 25). Kui isiku põhiõigustesse on seadus-vastaselt sekkutud, peab isikul olema õigus nõuda riigipoolse sekkumise lõpetamist, sõltumata sellest, kas sekkujaks on seadus-andlik, täidesaatev või kohtuvõim (Annus 2006, 233). Vastutuse tekkimiseks peab esinema eksimine õiguskorrast tuleneva käsu või keelu vastu, mille eesmärk on kaitsta kahjustatud õigushüve (Pilving 1998, 278).

Kui avalik võim on oma tegevusega rikkunud isiku õigusi, siis riigivastutuse seaduse § 7 lg 1 sätestab õigusvastase haldustegevusega tekitatud kahju ning § 9 lg 1 täiendavalt mittevaralise kahju hüvitamise eeldused. Kehtiva riigivastu-tuse seaduse § 7 lg 1 järgi võib kannatanu nõuda avaliku võimu kandjalt, kes õigusvastase tegevusega avalik-õiguslikus suhtes rikkus tema õigusi, tekitatud kahju hüvitamist, kui kahju ei olnud võimalik vältida ega kõrvaldada riigivastutuse sea-duse §-des 3, 4 ja 6 sätestatud viisil õiguste kaitsmise või taastamisega (riigivastutuse seadus § 7 lg 1). Kui kahju on võimalik vältida või kõrvaldada haldusakti kehte-tuks tunnistamise, toimingu lõpetamise või haldusakti andmise või toimingu sooritamise nõude esitamisega, siis peab

kannatanu rakendama nimetatud esma-seid õiguskaitsevahendeid. Näiteks, kui abipolitseinik teeb avaliku korra eest mitte vastutavale isikule õigusvastaselt kirjaliku ettekirjutuse koos sunniraha hoiatusega, võib ettekirjutuse saaja pöörduda vaidega Politsei- ja Piirivalveameti poole või kaebu-sega halduskohtusse ja nõuda ettekirjutuse kehtetuks tunnistamist. Kui kahju on juba tekkinud ja seda ei ole muul viisil võimalik kõrvaldada, tekib isikul õigus nõuda kahju hüvitamist. Näiteks, kui isik on toimetatud õigusvastaselt kainenema ja tema suhtes rakendati ülemäärast jõudu, millega piirati tema vabadust ja alandati inimväärikust, on kannatanul õigus nõuda mittevaralise kahju hüvitamist riigivastutuse seaduse § 9 lg 1 alusel.

VASTUTUS

Õiguslikult ei ole abipolitseinike vastutust reguleerivad menetluslikud normid üheselt selged. Kehtiv õigus ei reguleeri, kuidas toimub kahju hüvitamine, kui politseiliste ülesannete täitmisel põhjustab kannatanule õigusvastase tegevusega varalise või moraalse kahju abipolitseinik. Küsimus ei ole selles, kas kannatanul on õigus abipolitseiniku vastu kahjunõuet esitada. Abipolitseinik on politseilisi ülesandeid täites avaliku võimu kandja ja kui ta rikub isiku subjektiivseid õigusi, mille tagajärjel tekkis isikul kahju ja selle õigusvastase teo ja kahju vahel on põhjuslik seos ning kui isik on eelnevalt proovinud kahju ära hoida või vältida esmaste õiguskaitsevahendite rakendami-sega, on tingimus kahju hüvitamise nõude esitamiseks täidetud.

Politseilised ülesanded on oma olemu-selt avalik-õiguslikud (haldusõiguslikud). Kannatanul on õigus esitada kahju hüvitamise nõue riigivastutuse seaduse § 7 lg 1 alusel abipolitseiniku vastu, kuna abipolitseinik on avaliku võimu kandja, kes täidab avaliku võimu ülesandeid. Riigivastutuse seaduse § 2 lg 1 p 5 järgi võib isik riigilt, kohaliku omavalitsuse üksuselt, muult avalik-õiguslikult

juriidiliselt isikult või muult avalikke ülesandeid avalik-õiguslikul alusel väljaspool alluvussuhet teostavalt isikult nõuda kahju hüvitamist. Riigikohus on leidnud, et kahju hüvitamise kaebuse esitamisel ei ole nõutav, et kaebuse esitaja määratleks iseseisvalt konkreetse haldusorgani, kes tuleks tema arvates kohtumenetlusse kaasata, vaid piisab ära näitamisest, millise avaliku võimu kandja tegevusega kahju tekitati. Õige vastustaja kindlaksmääramine on halduskohtu ülesanne. (Riigikohtu halduskolleegium 2007, p 16). Abipolitseinik tegutseb politsei tegevuses osalemise ajal Politsei- ja Piirivalveameti nimel, sealhulgas siis, kui ta rakendab korrakaitselisi meetmeid või kohaldab vahetut sundi. Autor on seisukohal, et üheselt ei ole selge, kas abipolitseinik vastutab kannatanu ees analoogselt politseiametnikuga. Abipolitseiniku seaduse § 39 sätestab küll võimalused, kuidas toimub vastutus juhul, kui abipolitseiniku ülesande täitmise tõttu abipolitseinikule või tema perekonnaliikmele tekitati kahju, kuid abipolitseinike poolt kahju

Abipolitseinike vastutust reguleerivad menetluslikud normid ei ole õiguslikult üheselt selged.

tekitamine on reguleerimata. Selgusetu on, kas abipolitseinik, kes osaleb korrakaitseliste juhtumite lahendamisel koos politseiametnikuga või täidab politseilisi ülesandeid iseseisvalt, vastutab kannatanu ees võrdselt politseiametnikuga juhul, kui nad täidavad politseiametniku õigusvastast korraldust. Näiteks, kui politseiametnik

kohustab abipolitseinikku kasutama isiku suhtes ebaproportsionaalselt füüsilist jõudu või annab korralduse tulirelva kasutamiseks, mille tagajärjel tekib isikule tervisekahjustus, kas sel juhul abipolitseinik vastutab kannatanu ees analoogselt politseiametnikuga. Kuna välistus puudub, siis saab vastata jaatavalt.

Kui politseiliste ülesannete täitmisel tekitatakse kahju, siis riigivastutuse seadus ei erista, kas avalikke ülesandeid täites tekitas kahju ametnik, üksikkorralduse täitja (näiteks korrakaitseesse kaasatud isik) või muul alusel tegutseja. Riigivastutus näeb ette segavastutuse, mille kohaselt ei vastuta ametnik kannatanu ees vahetult, vaid kannatanu õiguste kaitseks on kohustatud kannatanule kahju hüvitama avaliku võimu kandja.

Riigivastutuse seaduse § 12 lg 1 järgi vastutab esmalt kannatanu ees riik, kelle avalik-õigusliku tegevusega kahju tekitati. Politseilise õigusvastase tegevuse tõttu tekkinud kahju puhul kohustus kannatanule kahju hüvitama seega vastustajana Politsei- ja Piirivalveamet, kel tekib hiljem õigus esitada regressinõue kahju tekitaja vastu. On selgusetu, kas kahju tekkimise ees vastutavaks saab lugeda abipolitseinikku, kes täidab politseiametniku õigusvastast korraldust ja kelle vastu võib esitada regressinõude. Politseiliste ülesannete täitmisel koos politseiametnikuga tegutsev abipolitseinik on kohustatud järgima politseiametniku korraldusi *a priori*, kuna ilma vastava politseiametniku korralduseta ei ole abipolitseinikul õigus rakendada riikliku järelevalve meetmeid. Abipolitseiniku seaduse § 16 lg 1 järgi võib abipolitseinik riikliku järelevalve meetmeid rakendada, kui ta on kaasatud meedet kohaldama politseiametniku korraldusel. Autor on seisukohal, et seadusega on vajalik sätestada abipolitseiniku õigus keelduda täitmast korraldust, mis võib olla ohtlik kas tema enda või teiste isikute elule, tervisele või varale. Seda eesmärgil, et abipolitseinik saaks rakendada kaalutusõiguse põhimõtet,

nii nagu seda on kohustatud kasutama iga haldusülesandeid täitev haldusorgan otsuste tegemisel. Abipolitseinikule on seadusega lubatud politseiliste ülesannete täitmisel sekkuda isikute põhiõigustesse, näiteks piirata liikumisvabadust ja riivata kehalist puutumatust. Sellest tulenevalt on vaja isikute põhiõiguste kaitseks sätestada riigivõimu esindajale – abipolitseinikule – kaalutlusõiguse rakendamise võimalus, et hinnata politseiametniku antud korralduse otstarbekust ning arvestada sündmuse lahendamisel kõikide oluliste asjaoludega ning ülesande eesmärgiga. Kuna kehtiv õigus ei võimalda abipolitseinikul keelduda korralduse täitmisest, vastutab ta riigi ees võrdselt politseiametnikuga, kui nad on oma tegevusega süüliselt kahju põhjustanud. Kui riik on kannatanule kahju hüvitanud, siis ametnikele kohaldatakse regressi erijuhuna riigivastutuse seaduse § 21 lg-st 1 tulenevalt avaliku teenistuse seadust. Riigivastutuse seaduse § 19 lg 3 järgi on ametnik kohustatud kahju hüvitama üksnes siis, kui ta on süüliselt teenistuskohustusi rikkunud. Tulles tagasi korralduse täitmise kohustuse juurde, siis erinevalt abipolitseinikust on politseiametnikul kui avalikul teenistujal õigus keelduda seaduses sätestatud juhtudel juhi antud korraldustest. Avaliku teenistuse seaduse järgi on ametnik kohustatud mitte täitma korraldusi, mis on vastuolus Eesti Vabariigi põhiseaduse või muude õigusaktidega (avaliku teenistuse seaduse § 54 lg 1) ja tal on õigus mitte täita neid korraldusi, mis on talle tervise tõttu vastunäidustatud või eeldab sellist haridust ja töökogemust, teadmisi ja oskusi, mida ei ole ametnikult seadusest või seaduse alusel antud õigusaktist või ametijuhendist tulenevalt nõutud (avaliku teenistuse seaduse § 54 lg 2).

Abipolitseinikku võib lugeda kahju hüvitamiseks kohustatud isikuks, kuivõrd riigivastutuse seaduse § 12 lg 2 järgi loetakse avaliku võimu kandja tekitatud kahjuks igasugune selle avaliku võimu

kandja ülesandeid täitnud füüsilise isiku poolt vahetult põhjustatud kahju, sõltumata sellest, kas ülesandeid täideti teenistussuhte, lepingu, üksikkorralduse või muul alusel ning riigivastutuse seaduse § 12 lg 3 järgi vastutab riik füüsilisest isikust avaliku võimu kandja tekitatud

Seaduses on vaja sätestada abipolitseiniku õigus keelduda täitmast tema enda või teiste isikute elule, tervisele või varale ohtlikku korraldust.

kahju eest. Abipolitseiniku tegevus on omistatav politsei tegevusele ja seetõttu vastutab tema õigusvastase käitumise korral kannatanu ees riik, täpsemalt Politsei- ja Piirivalveamet. Kui Politsei- ja Piirivalveamet on kannatanule õigusvastase tegevuse tagajärjel tekkinud kahju hüvitanud, tekib ametil õigus riigivastutuse seaduse § 19 lg 1 järgi esitada regressinõue nii ametniku kui ka abipolitseiniku vastu, kui nende õigusvastase tegevuse tõttu tekkis kannatanule kahju.

Riigivastutuse seaduse § 19 lg 3 sätestab *expressis verbis*, et ametnik vastutab üksnes süüliselt kahju põhjustamisel ja tema süü tõendamiseks viiakse läbi distsiplinaar menetlus. Abipolitseinik on küll politseisüsteemi lahutamatu osa, kuid ta ei ole politseiametnik ehk riigiteenistuja, kelle suhtes saaks kohaldada ametniku vastutust reguleerivaid norme. Kuna abipolitseinikule ei kohaldu avaliku teenistuse seadus, siis kahju hüvitamise osas tulevad kohaldamisele võlaõigusseaduses

lepinguvälist kahju hüvitamist reguleerivad normid. Abipolitseinik vastutab politseiliste ülesannete täitmisel tekkinud kahju puhul nii nagu ametnik üksnes siis, kui ta on kahju tekitamises süüdi (võlaõigusseadus § 1043). Sama moodi vastutab kahju tekkimise eest ka see abipolitseinik, kes täidab politseilisi ülesandeid iseseisvalt. Iseseisva pädevusega abipolitseinik otsustab isikute põhiõigustesse sekkumise, selle ulatuse ja intensiivsuse üle politsei-ametniku vastava korralduseta.

Kannatanul on õigus nõuda nii varalise kahju kui ka moraalse kahju hüvitamist. Mittevaraline kahju väljendub füüsilise isiku puhul füüsilistes, aga ka hingelistes kannatustes, nagu alandus, hirm või stress. Riigiorganid peavad kaitsma isikute põhiseaduslikke väärtusi: kõige

Abipolitseinik on küll politseisüsteemi lahutamatu osa, kuid ta ei ole politseiametnik ehk riigiteenistuja.

laiemas mõttes inimväärikust, selle komponente au ja head nime, aga ka inimväärikusel rajanevaid põhiõigusi, nagu era- ja perekonnaelu puutumatust, tervist ning isikuvabadust (Kanger 2008, 20). Riigikohus on oma lahendis leidnud, et füüsilise jõu õigusvastase kasutamisega kaasnevad adressaadile paratamatult kannatused ja ebamugavused ning sellega tekitatud mittevaralist kahju ei ole vaja eraldi tõendada (Riigikohus 2012, p 22). Sama kinnitab ka riigivastutuse seaduse regulatsioon, mille § 9 lg 1 järgi võib füüsiline isik nõuda mittevaralise kahju rahalist hüvitamist süüliselt väärikuse alandamise, tervise kahjustamise, vabaduse võtmise, kodu või eraelu puutumatuse või sõnumi

saladuse rikkumise, au või hea nime teotamise korral.

JÄRELEVALVE

Kui abipolitseinik on käitunud õigusvastaselt, siis vastavalt abipolitseiniku seaduse § 42 punktile 3, vabastatakse abipolitseinik abipolitseiniku staatusest. Tulenevalt eeltoodust tekib küsimus, kuidas toimub järelevalve abipolitseiniku tegevuse üle. Kehtivas õiguses puuduvad menetluslikud normid järelevalve teostamise kohta. Abipolitseiniku suhe riigiga on avalik-õiguslik, mis algab tema nimetamisega abipolitseinikuks. Järelevalve reguleerimine teenib mitmeid õiguslikke eesmärke. Esiteks loob see õiguslikku kindlust, kuna kontrolli läbiviimine võimaldab Politsei- ja Piirivalveametil saada informatsiooni abipolitseinike tegevuse õiguspärasuse kohta või siis teavet sellest, milline tegevus on olnud õigusvastane. Teiseks kaitseb ühene seaduslik regulatsioon ka abipolitseinikke riigi võimaliku omavoli eest, mis võib seisneda tema alusetus abipolitseiniku staatusest vabastamises. Teatud kontrolli vormiks võib lugeda Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori ülevaadet siseministrile abipolitseinike tegevusest (abipolitseiniku seaduse § 15), kuid seda ei saa lugeda teenistusliku järelevalve teostamiseks abipolitseinike üle. Seda põhjusel, et teenistuslikku järelevalvet saab läbi viia kõrgemal seisel ametiisik oma alluvate ametnike tegevuse õiguspärasuse ja otstarbekuse suhtes. Abipolitseinik ei ole Politsei- ja Piirivalveameti koosseisus ei töötajana ega ka ametnikuna. Tema üle teostatav kontroll vajab eraldi reguleerimist.

Isikud, kes tegutsevad abipolitseinikuna, realiseerivad oma põhiseaduslikku õigust vabale eneseteostusele. Abipolitseiniku tegevus lõpeb tema staatusest vabastamisega Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori poolt. Üheks abipolitseiniku staatusest vabastamise aluseks on abipolitseiniku sobimatu käitumine, sealhulgas see, kui abipolitseinik

Abipolitseiniku ametiga saavad suurepäraselt hakkama ka naised.

Foto: Politsei- ja Piirivalveamet

rikub avalikus kohas käitumise nõudeid või käitub muul viisil õigusvastaselt (abipolitseiniku seaduse § 42 punkt 3).

VAJAKAJÄÄMISED ÕIGUSSELGUSES

Autor on seisukohal, et kehtiv õigus ei ole kooskõlas õiguselguse põhimõttega osas, mis seondub abipolitseiniku staatusest vabastamisega. Põhiseaduse § 13 lg-st 2 tuleneb õiguselguse põhimõte, mille järgi peavad õigusnormid olema piisavalt arusaadavad, et üksikisikul oleks võimalik avaliku võimu organi käitumist teatava tõenäosusega ette näha ja oma käitumist sellekohaselt reguleerida. Abipolitseinikuna tegutseva isiku põhi-seaduslike õiguste kaitse seisukohalt peab vabastamine olema üheselt selge, põhjendatud ja arusaadav. Kui abipolitseinik käitub õigusvastaselt, siis õigusvastase teo kindlakstegemiseks on tarvis õiguselguse põhimõttest tulenevalt selgeid menetluslike reegleid, et tagada menetlusaluse isiku ärakuulamisõigus, järgida uurimis- ja

proportsionaalsuse põhimõtteid ning rakendada kaalutusõigust. Kehtiv õigus ei sätesta Politsei- ja Piirivalveametile luba rakendada abipolitseiniku staatusest vabastamise menetluses kaalutusõigust, mille kohaldamisel on vaja arvestada õiguse üldpõhimõtetega ning kaaluda kõiki olulisi asjaolusid ja põhjendatud huve. Abipolitseiniku seaduse § 42 punkt 3 sätestab imperatiivselt, et abipolitseinik vabastatakse abipolitseiniku staatusest Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori või tema volitatud ametniku otsusega, kui ta rikub avalikus kohas käitumise nõudeid või käitub muul viisil õigusvastaselt. Sõnastus „muul viisil õigusvastaselt“ lubab õiguse rakendajal väga laialdast tõlgendusruumi ning arvestades, et *de lege lata* puuduvad abipolitseiniku järelevalve menetlust reguleerivad normid, on autor seisukohal, et abipolitseiniku staatusest vabastamine võib rikkuda ka võrdse kohtlemise põhimõtet. Välistada ei saa, et politseiliste ülesannete täitmisel

koos tegutsevad ja sama õigusrikkumise (näiteks ülemäärase jõu kasutamine) toime pannud politseiametniku ja abipolitseiniku suhtes tehtavad õiguslikud otsused on erinevad. Kui politseiametniku puhul määratakse distsiplinaarkaristus sõltuvalt süü vormist, siis abipolitseiniku puhul tuleb ta abipolitseiniku staatusest vabastada õigusvastase käitumise korral ehk siis igasuguse õigusvastase käitumise korral. On selge, et abipolitseinik peab olema seaduskuulekas, aga kas saab lugeda põhjendatuks, et iga rikkumisega peab kaasnema staatusest vabastamine, liiatigi veel, kui abipolitseiniku staatusest

Abipolitseiniku staatusest vabastamine võib rikkuda võrdse kohtlemise põhimõtet.

vabastamist reguleerivaid menetluslikke norme pole sätestatud. Õigusriigis ei ole kohta salahaldusele, kus õiguse rakendaja ei saa otsuste tegemisel teha kaalutletud ja põhjendatud otsuseid.

KASUTATUD ALLIKAD

ABIPOLITSEINIK. (2020). – <https://www.abipolitseinik.ee>

ABIPOLITSEINIKE SEADUS. – RT I, 06.05.2020, 2.

ANNUS, T. (2006). Riigiõigus. Tallinn: Juura.

AVALIKU TEENISTUSE SEADUS. – RT I, 13.03.2019, 37.

EESTI VABARIIGI PÕHISEADUS. (1992). – RT I, 15.05.2015, 2.

HALDUSMENETLUSE SEADUS. – RT I, 13.03.2019, 55.

KANGER, L. (2008). Kahju hüvitamise nõue riigivastutuse seaduse alusel. Kohtupraktika analüüs. – https://www.riigikohus.ee/sites/default/files/elfinder/analyyisid/2008/analyyis_riigivastutusl_kanger.pdf

KORRAKAITSESEADUS. – RT I, 06.05.2020, 13.

KORRAKAITSESEADUSE EELNÕU 16.05.2007, nr 49 SE seletuskiri . – <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/8a9c2286-06fc-65d2-957b-bd9e11a940c4>

MAURER, H. (2004). Haldusõigus. Üldosa. Tallinn: Juura.

PILVING, I. (1998). Halduse vastutus kahju tekitamise eest. – Juridica, 8, 274–278.

RIIGIKOHTU HALDUSKOLLEEGIUM. (2007). Otsus asjas nr 3-3-1-91-06: J. K. kaebus Tartu Vangla toimingute õigusvastaseks tunnistamise nõudes. – <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid?asjaNr=3-3-1-91-06>

RIIGIKOHUS. (2012). Üldkogu kohtuotsus asjas nr 3-3-1-75-11: järelevalvetoimingud vs. vääртеotoimingud. – <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid?asjaNr=3-3-1-75-11>

RIIGIVASTUTUSE SEADUS. – RT I, 17.12.2015, 76.

VÕLAÕIGUSSEADUS. – RT I, 08.01.2020, 10.